

Савенко І.В.,

кандидат педагогічних наук,
доцент

(Полтавський національний
педагогічний університет
імені В.Г. Короленка)

РОЗВИТОК СВІТОГЛЯДУ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ТЕХНОЛОГІЙ ЗАСОБАМИ ДИЗАЙНУ

Глобальна трансформація, обумовлена стрімким тенденціями інтеграції економічних, технологічних та інформаційних процесів, створює принципово нову соціально-культурну, політико-економічну реальність, де взаємозалежність суспільства в різних сферах діяльності стає найбільш помітною. Такі явища стосуються і розвитку дизайн-освіти в Україні, що виявляються в загальному контексті Європейської інтеграції з орієнтацією на фундаментальні цінності загальносвітової культури, впровадженні європейських норм і стандартів в освіту, науку і техніку, поширенні вітчизняних культурних і науково-технічних досягнень у європейську спільноту. У кінцевому результаті такі норми сприятимуть підвищенню в Україні культурної ідентичності й інтеграції із загальноєвропейським інтелектуально-освітнім та науково-технічним простором.

Умови глобалізації, до яких має адаптуватися сучасна людина, передбачають формування нового дискурсу про дизайн, який має певне когнітивне і практичне значення.

Дизайн – це цілісна система відтворення людського буття в предметному просторі, що включає в себе взаємоузгодження прагматичних та екзистенційно-антропологічних вимірів. Головним змістом дизайнерської концепції є виявлення «генетики» дизайну, яка б не тільки пояснювала соціокультурний історико-дизайнерський процес, а й звеличувала людину і культивувала нові цінності буття. Сутність дизайну полягає у штучному створенні, проектуванні та виготовленні людиною певних об'єктів, які формують стійкі художні і формогенеративні канони, уявлення про прекрасне, добро, відношення до природи і суспільства, сущого і належного.

Структура і зміст дизайнерської освіти ґрунтуються на теоретичних концепціях дизайну, що зумовлено потребами соціально-економічного та культурно-естетичного розвитку суспільства, збільшенням попиту сфери матеріального виробництва на фахівців дизайнерського профілю.

На основі узагальнення історико-педагогічних аспектів становлення і розвитку дизайнерської освіти в Україні та проведення системного аналізу теоретичних засад і практичної реалізації дизайнерської освіти встановлено, що підготовка майбутніх дизайнерів в сучасних умовах – це цілеспрямована підготовка фахівців для здобуття кваліфікації з дизайну і технологій з метою забезпечення потреб ринку праці конкурентоспроможними, висококваліфікованими фахівцями.

Професійна підготовка дизайнерів у вищих навчальних закладах – порівняно новий освітній напрям, що активно розвивається. Професії дизайнера притаманна певна специфіка, що вирізняє її серед інженерних і суто художніх професій, оскільки знаходиться на межі матеріальної і духовної діяльності. Відтак на неї покладається завдання задовольняти як матеріальні, так і духовні потреби суспільства. Дизайн-освіта ґрунтується на гуманітарних, природничо-наукових, технічних і мистецьких знаннях. Відповідно передавати ці знання має досвідчений викладач, сукупний досвід якого вбирає психолого-педагогічні, професійні, мистецькі знання, уміння та навички.

Важливу роль у підготовці молоді до проектно-дизайнерської діяльності відіграє освітня галузь «Технологія», спрямована на формування не лише технічної та технологічної освіченості, а й на розвиток культурного та творчого потенціалу особистості. Саме тому, проблема дизайн-освіти майбутніх фахівців полягає у комплексному формуванні їх світоглядних позицій засобами техніки, технологій та мистецтва, визначенні та усвідомленні його ролі у розвитку художньо-естетичної культури особистості, інтеграції професійної, мистецької та психолого-педагогічної підготовки тощо.